

Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep

0030 OSLO

Deres ref.
12/441-

Vår ref.
Sak nr: 12/510-2
Saksbehandler: Sara Holthe Jaklin
Dir.tlf: 46 82 40 72

Dato:
16.05.2012

Høringsuttalelse til NOU 2012:7 Mer effektiv konkurranselov

1. Innledning

Forbrukerombudet fører tilsyn med at de næringsdrivendes markedsføring, handelspraksis og avtalevilkår i forbrukerforhold er i samsvar med markedsføringsloven (mfl). I likhet med konkurranseloven, setter markedsføringsloven rammer for de næringsdrivendes adferd i markedet. Arbeidet har blant annet som formål å sikre forbrukernes (etterspørernes) rettigheter og behov i relasjon til de næringsdrivendes (tilbudssidens) markedsføring og avtalevilkår, og derved bidra til et velfungerende marked.

Jeg vil derfor innledningsvis fremheve viktigheten av at man ser disse to lovene i sammenheng. Konkurranselovens mål er å bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser gjennom virksom konkurranse. Dette kan etter min vurdering vanskelig oppnås uten regler som ivaretar forbrukernes rolle og behov som etterspørere i markedet, og en effektiv håndheving av disse.

2. Merknader til kapittel 3: Lovens formål

I utredningens kapittel tre diskuterer utvalget om formålet som legges til grunn for konkurranseloven bør endres. Konkret diskuteres det hvorvidt det fortsatt bør være et uttalt formål med loven å ivareta et særlig hensyn til forbrukerne, slik det nå er uttrykt i konkurranseloven § 1, andre ledd. Utvalget foreslår ikke en endring av lovens formålsbestemmelse, og jeg vil i det videre begrunne hvorfor jeg støtter dette.

Slik utredningen viser er det to ulike standarder som kan legges til grunn for anvendelse av konkurranseloven; totalvelferdsstandarden eller forbrukervelferdsstandarden. Slik modellen 3.1 på side 19 i utredningen viser vil disse to standardene i de aller fleste tilfellene overlappe hverandre, slik at diskusjonen om hvilken standard som skal legges til grunn i realiteten ikke vil

komme på spissen i stor utstrekning. Dette fordi det som regel er få tilfeller hvor konkurranse for å oppnå en effektiv bruk av samfunnets ressurser vil være til det verre for forbrukerne. I tillegg til mer fornøyde forbrukere, vil økt valgfrihet i de fleste markeder kunne bidra til å skape en konkurransedyktig næring og effektiv ressursbruk.

Når jeg likevel mener at forbrukerhensyn bør være en del av formålsbestemmelsen i konkurranseloven, er det blant annet fordi forbrukerne og tilbyderne ikke er likeverdige parter. Forbrukerne og tilbyderne er begge nødvendige komponenter for et velfungerende marked. Forbrukerne er imidlertid uorganiserte, og ikke profesjonelle på lik linje med tilbyderne. Nettopp derfor har man sett behovet for en særlig beskyttelse av forbrukerne i for eksempel markedsføringsloven. Som nevnt innledningsvis er det etter min mening viktig at man også har dette perspektivet med seg i konkurranseretten, fordi man bør se disse to regelsettene i sammenheng. Som jeg kommer tilbake til nedenfor vil det ikke alltid være samsvar mellom hva som er konkurransehemmende fra et rent konkurranserettslig perspektiv, og hva som rent faktisk oppleves som konkurransehindrende fra et forbrukerståsted. Ved å videreføre andre ledd i formålsbestemmelsen signaliserer man at det er en ubalanse i markedet som man ved anvendelsen av loven vil ta særlig hensyn til for å oppnå lovens hovedformål som fremkommer av første ledd. Man ivaretar samtidig hensynet til en harmonisering av EU/EØS-retten, slik utvalget også påpeker.

3. Merknader til kapittel 5: Håndheving av konkurranselovens § 10 og § 11 – konkurransemyndighetenes vedtakskompetanse

Til punkt 5.4.3 Utvalgets vurderinger av behovet for tilsagnskompetanse

Jeg støtter lovutvalgets forslag om å innføre en bestemmelse om bindende tilsagn i adferdssaker etter modell av rådsforordning (EF) nr. 1/2003 artikkel 9 og den tilsvarende bestemmelsen i ODA protokoll 4 kapittel II artikkel 9.

Jeg tiltrer utvalgets begrunnelse for å innføre en slik hjemmel. Særlig finner jeg grunn til å fremheve at jeg deler lovutvalgets oppfatning om at en slik hjemmel bør innføres på bakgrunn av at den vil bidra til besparelser i prosess, tidligere avslutning av saker og at det kan oppnås mer målrettede og spesifikke tiltak enn det som kunne vært pålagt ensidig av Konkurransetilsynet.

Ut fra preventive hensyn støtter jeg forslaget om at brudd på tilsagnsvedtaket skal kunne sanksjoneres med overtredelsesgebyr, samt at Konkurransetilsynet skal ha anledning til å ilegge tvangsmulkt for å sikre at tilsagn overholdes.

Videre er jeg enig i at et tilsagnsvedtak ikke skal måtte stadfestes av departementet for å være gyldig. I lys av at et tilsagn er forslått av partene selv, støtter jeg også at departementets klageadgang bør begrense seg til en lovlighetskontroll.

Til punkt 5.5 Utvalgets vurderinger av klageadgangen etter § 12 tredje ledd
Jeg er enig i utvalgets forslag om at klageadgangen for tredjepersoner i kkl. § 12 tredje ledd ikke videreføres, og tiltrer utvalgets vurdering.

4. Merknader til kapittel 6: Sanksjoner i atferdssaker

Til punkt 6.3.3.1 Sanksjoner og lempning

Spørsmålet om overtredelsesgebyr skal videreføres som sanksjon for overtredelser av konkurranselovens forbudsbestemmelser

Jeg deler lovutvalgets syn om at overtredelsesgebyr bør videreføres som sanksjon for overtredelser av konkurranselovens forbudsbestemmelser. Behovet for å innføre et to-sporet sanksjonssystem på konkurranserettens område ble utførlig behandlet i punkt 8.3 i Ot.prp.nr. 6 (2003 - 2004). Jeg legger til grunn at de samme behovene i stor grad begrunner utvalgets forslag om en videreføring av dette systemet og viser spesielt til utvalgets redegjørelse innledningsvis i punkt 6.2.1 NOU 2012:7.

Jeg mener det er avgjørende at dagens to-sporede sanksjonssystem videreføres fordi forvaltningen, herunder Forbrukerombudet og Konkurransetilsynet, har et behov for at lovbrudd kan håndheves og sanksjoneres raskt og effektivt. En effektiv og reel håndhevingsmulighet av regelverket var også hovedformålet med innføring av det to-sporede sanksjonssystem både i konkurranseloven og markedsføringsloven.

Til punkt 6.4. Bør overtredelsesgebyr fortsatt ilegges av Konkurransetilsynet?

Spørsmålet om overtredelsesgebyr fremdeles bør ilegges ved vedtak av Konkurransetilsynet (punkt 6.4.2.2 s. 60-61)

Jeg mener at overtredelsesgebyr fremdeles bør ilegges ved vedtak av Konkurransetilsynet. Jeg deler lovutvalgets vurdering om at rettskildene i punkt 6.4.2.1 ikke kan tas til inntekt for at det foreligger noen rettslige skranker for å videreføre dagens ordning med at overtredelsesgebyr ilegges administrativt av Konkurransetilsynet. Spesielt vil jeg trekke frem at ordningen har støtte i nyere praksis fra EMD. I likhet med lovutvalget mener jeg at en videreføring av dagens ordning særlig kan begrunnes med at den er i tråd med det som er en vanlig løsning i forvaltningen for øvrig. Videre ivaretar den behovet for spesifikk fagkompetanse i det leddet som treffer avgjørelser i første instans, samt hensynet til en effektiv saksbehandling. I tillegg er det innebygd vesentlige rettsikkerhetsgarantier ved dagens ordning i form av interne saksbehandlingsregler og etterfølgende domstolsprøving.

Innvendingene som utvalget har anført på side 61 i høringsforslaget er etter min mening ikke tungtveiende nok til at de kan begrunne at det skal innføres en løsning som avviker fra det som ellers er den vanlige løsningen i forvaltningen.

Spørsmålet om Konkurransetilsynet bør ha søksmålsbyrden (punkt 6.4.2.2 s. 62-63)

Jeg mener at det ikke bør innføres en ordning hvor Konkurransetilsynet i overtredelsessaker kun har kompetanse til å utstede forelegg på bot og har søksmålsbyrden dersom forelegget ikke vedtas innen to måneder. Jeg tiltrer også lovutvalgets vurdering om at det heller ikke bør innføres en modell hvor søksmålsbyrden overføres fra foretakene til Konkurransetilsynet ved illeggelse av overtredelsesgebyr.

En løsning med omvendt søksmålsbyrde ble også vurdert, men forkastet, i forbindelse med innføringen av overtredelsesgebyr som sanksjon etter markedsføringsloven. Jeg viser til punkt 15.9.8.3 i Ot.prp.nr.55 (s. 166-167). Sanksjonsutvalget vurderte også en slik løsning i NOU 2003:15 punkt 12.8.2. Utvalget konkluderte ut fra hensynet til effektivitet at hovedregelen bør være at den private part har ansvaret for å reise sak om sanksjonens lovlighet i samsvar med den alminnelige regel om dette for forvaltningsavgjørelser. Sanksjonsutvalget har lagt til grunn at det kun rent unntaksvis, dersom særlige grunner foreligger, kan fastsettes at det offentlige skal ha søksmålsbyrden. I likhet med konkurranselovutvalget, er jeg av den oppfatning at en slik omlegging av systemet vil være lite forenlig med det som er det tradisjonelle utgangspunktet om fordelingen av kompetanse mellom forvaltningen og domstolene i norsk rett. Etter mitt syn foreligger det ikke noen særlige grunner for å avvike hovedregelen i norsk forvaltningsrett.

Lovutvalgets mindretall synes i hovedsak å mene at overtredelsesgebyrets inngripende karakter tilsier at hensynet til rettsikkerhet må veie tyngre enn hensynet til effektivitet til tross for at en ordning med omvendt søksmålsbyrde bryter med den alminnelige reglen om søksmålsbyrde i forvaltningsretten. Mindretallet trekker særlig frem at en ordning med omvendt søksmålsbyrde vil gi Konkurransetilsynet økte incentiver til grundighet og objektivitet. Samt at Konkurransetilsynets incentiver til å innhente bevis vil bli sterkere preget av at det er en domstol som skal overbevises. Jeg vil fremheve at Konkurransetilsynets vedtak forutsettes å bygge på korrekte fakta, jf. forvaltningslovens § 17 om forvaltningens utrednings- og informasjonsplikt, og tilsynet må i sin saksbehandling allerede i dag i hensyn ta at dets vedtak kan bli brakt inn for domstolene. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler er utformet med sikte på å sikre at forvaltningen, herunder Konkurransetilsynet, skal fatte grundige og objektive avgjørelser basert på de bevis som foreligger i saken. Jeg mener derfor at det ikke er grunnlag for å innføre en særregel om omvendt søksmålsbyrde ved illeggelse av overtredelsesgebyr i konkurranseretten.

Spørsmålet om dagens modell bør legges tettere opp mot den ordning som gjelder i EU/EØS, med formøter med beslutningstakerne i Konkurransetilsynet underveis i prosessen frem mot et endelig vedtak (punkt 6.4.2.2 s. 63-65)

Forvaltningsloven § 17 pålegger Konkurransetilsynet å sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes og gi tilstrekkelig informasjon underveis i prosessen. Som regel har Konkurransetilsynet ett eller flere møter med parten(e) før endelig vedtak om overtredelsesgebyr blir fattet. Derfor mener jeg, i likhet med utvalgets flertall at det ikke er behov for å lovfeste en særrett til ett eller flere formøter, idet en slik rett i mange tilfeller vil følge av forvaltningslovens § 17.

Til punkt 6.5 Kravet til bevisets styrke for illeggelse av overtredelsesgebyr etter konkurranselovens § 29

I vurderingen av hvilket beviskrav som skal legges til grunn ved illeggelse av overtredelsesgebyr vil hensynet til effektiv saksbehandling måtte vektes mot hensynet til foretakenes rettsikkerhet. Det har lenge ut fra rettskildebildet hersket usikkerhet om hvilket beviskrav som gjelder ved illeggelse av overtredelsesgebyr etter konkurranseloven. Det har også i saker om overtredelsesgebyr etter markedsføringsloven vært omtvistet hvilket beviskrav som skal legges til grunn.

Jeg deler lovutvalgets oppfatning om at Høyesteretts uttalelse i avsnitt 48 i Tine-saken har etablert at det gjelder et krav om klar sannsynlighetsovervekt ved illeggelse av et overtredelsesgebyr etter konkurranseloven. Jeg er enig i at beviskravet ikke bør lovfestes i konkurranseloven i lys av at det ikke er tradisjon for en slik lovregulering i norsk rett.

5. Merknader til kapittel 7: Prosess og etterforskning

Merknader til punkt 7.3.4.2 Foretak

Jeg tilslutter meg i hovedsak utvalgets vurdering i punkt 7.3.3.3.1 og 7.3.4.2.

Høyesterett har lagt til grunn at foretak har et vern mot selvinkriminering. Jeg er imidlertid enig med utvalget om at vernets rekkevidde ikke er avklart. Jeg mener at vernet må praktiseres slik at illeggelse av overtredelsesgebyr blir en effektiv og reell håndhevingsmulighet for forvaltningen. Forvaltningen har et behov for å kunne be om opplysninger, i form av realbevis og forklaring, fra foretak som det er aktuelt å ilegge overtredelsesgebyr. Praksis har vist at overtredelsessaker kan være vanskelig å bevise og det vil kunne være svært arbeidskrevende for forvaltningen å fremskaffe disse opplysningene på egen hånd. Ut fra hensynet til effektivitet er mitt syn at Konkurransetilsynet må kunne kreve utlevert realbevis som eksisterer uavhengig av foretakets vilje uten å krenke selvinkrimineringsvernet. Dette har forankring i nyere Høyesteretts - praksis. På denne bakgrunn støtter jeg utvalgets forslag om at foretaks selvinkrimineringsvern etter konkurranseloven gis samme utstrekning som vernet i EU/EØS-retten og tiltrer utvalgets begrunnelse for dette forslaget. Som lovutvalget mener jeg at det er tilstrekkelig at vernets og dets utstrekning kommer til uttrykk i forarbeidene.

I tråd med Sanksjonsutvalget og konkurranselovutvalgets anbefalinger tiltrer jeg forslaget om at personkretsen som skal omfattes av foretakets selvinkrimineringsvern bør begrenses til de selskapsorganer eller personer som i kraft av lov, stilling eller fullmakt lovlig kan representere foretaket. Jeg mener at Sanksjonsutvalgets forslag til en ny bestemmelse om vern mot selvinkriminering (§ 53) i forvaltningsloven ikke lenger gir uttrykk for gjeldende rett. I lys av nyere rettspraksis mener jeg at det i forslaget fra sanksjonsutvalget er lagt for strenge begrensinger på forvaltningens rett til å kreve utlevert realbevis fra foretak.

6. Merknader til kapittel 11: Konkurranserefremmende tiltak

Jeg vil støtte utvalgets forslag om at forbrukervelferdsstandarden bør presiseres særskilt også i § 14. Slik denne bestemmelsen praktiseres i dag er terskelen for å sette i verk slike tiltak veldig høy. Fra et forbrukerståsted blir man imidlertid like skadelidende dersom man blir utsatt for innelåsende mekanismer uavhengig av om for eksempel selskapet har en dominerende stilling etter § 11, eller ikke. Som forbrukerombud ser jeg derfor at dagens konkurranselov inneholder krav og begrensninger som ikke alltid ivaretar forbrukeren på en god nok måte. Jeg mener at man ved en presisering av forbrukervelferdsstandarden i § 14 i større grad enn i dag bør benytte de mulighetene man har til å sette i verk konkurranserefremmende tiltak etter denne bestemmelsen til det gode for forbrukerne. Reguleringen av flyselskapenes bonusordninger er et godt eksempel på tiltak etter § 14 som har fungert etter sin hensikt, og som har sikret konkurransen i flybillettmarkedet til det gode for forbrukerne. I høringen "Evaluerer av grunnlaget for forskrift om forbud mot bonusprogram i innenriks luftfart" går jeg for øvrig i mot en delvis oppheving av reguleringen da jeg frykter at dette vil føre til mer uoversiktlige priser, og at det blir vanskeligere for forbrukerne å sammenligne tilbud fra ulike aktører. Min uttalelse i denne høringen ligger vedlagt.

Jeg mener at man bør være særlig oppmerksom på muligheten for å sette i verk konkurranserefremmende tiltak i markeder hvor forskjellige typer innelåsende mekanismer er utbredt. Dette kan for eksempel være ulike lojalitetsavtaler i tilknytning til kredittkort som for eksempel rabatt på bensin, og bonusordninger innenfor matvarebransjen. I andre bransjer, som ved kjøp av alarmtjenester, er det vanlig å ta høye avbruddsgebyr, samt kreve lang bindingstid, og i finansbransjen ser man at det er et vanlig krav at man må ha lønnskonto i samme bank som man har boliglån. I IKT-markedet er det utbredt praksis at man låser forbrukerne til avtalene ved tilbud om av pakker av tv-, bredbånds- og telefonitjenester. Det er også utbredt å sette krav om godkjent hardware for å få bruke tjenestene. Kunden må typisk leie eller kjøpe dekodere godkjent av TV-tilbyderen for å se TV, og dekoderen er kun mulig å bruke for tjenester fra denne ene tilbyderen. Forbrukerombudet har dessuten tidligere bedt Konkurransetilsynet se nærmere på konkurransesituasjonen i mobilbransjen, særlig med tanke på de største aktørenes bruk av subsidierte telefoner med operatørlås og familieabonnementer. Dette ble imidlertid ikke fulgt opp da man ikke fant dette i strid med konkurranseloven § 11. Som eksemplene viser er bruk av slike

mekanismer vanlig i mange bransjer, og forhindrer at forbrukeren fritt kan velge aktøren som gir de laveste prisene til enhver tid, samt at det gjør markedet uoversiktlig for forbrukeren.

Jeg har som forbrukerombud mulighet til å forby urimelige avtalevilkår etter markedsføringsloven § 22, men jeg ser at denne bestemmelsen ikke er tilstrekkelig til å forhindre alle typer innelåsende, og dermed konkurransehindrende, mekanismer. Jeg anser det derfor som til en klar fordel for forbrukerne dersom konkurranselovgivningen også kunne ha vært benyttet til å skape større valgfrihet og gjennomsiktighet i de ulike markedene. Når man ikke benytter denne muligheten i større utstrekning enn i dag, vil konkurransehindrende mekanismer lett kunne falle mellom to stoler.

7. Merknader til kapittel 12: Andre spørsmål

Til punkt 12.1 Offentlighet

I likhet med utvalget mener jeg at begrensninger i innsynsretten må være godt begrunnet. Man må finne en balansegang mellom hensynet til allmennhetens innsynsrett opp mot forvaltningens behov for å kunne unnta opplysninger fra innsyn. Etter min vurdering er konkurransesaker av en slik karakter at det er nødvendig med en særbestemmelse om utsatt offentlighet i konkurranseloven.

Jeg vil derfor støtte utvalgets konklusjon om at Konkurransetilsynet fortsatt bør ha muligheter for å benytte utsatt offentlighet, og at man ikke bør foreta øvrige innskrenkninger i unntakshjemlene i gjeldende konkurranselov § 26 og § 27.

Til punkt 12.2 Privat håndhevelse

Jeg er enig med utvalget i at når forbrukervelferdsstandarden ligger til grunn for konkurranseloven bør det være en naturlig følge av dette at forbrukerne skal kunne kreve erstatning for de tap som de er påført. Utvalget følger imidlertid ikke opp dette ved å foreslå en særregulering i konkurranseloven. Jeg mener at dette bør utredes nærmere, og sees i sammenheng med arbeidet som EU-kommisjonen tar sikte på å legge fram i løpet av 2012.

Jeg vil for øvrig støtte forslaget om at det blir tatt inn i konkurranseloven at krav for brudd på konkurranseloven tidligst skal foreldes ett år etter at saken er rettskraftig avgjort, uavhengig av hvilket sanksjonsspor som følges. Dette vil styrke forbrukernes muligheter for å få forfulgt et krav mot selskaper som har brutt konkurranseloven, og muligheten vil ikke avhenge av hva Konkurransetilsynet foretar seg i saken. Jeg stiller imidlertid spørsmål ved, og ber om at det vurderes, hvorvidt ett år er tilstrekkelig i denne sammenheng, eller hvorvidt det bør settes en lengre minstefrist.

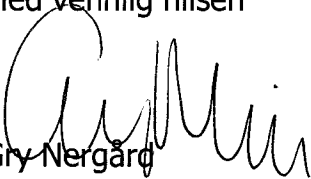
Til punkt 12.3 Konkurransetilsynets veiledningsplikt

Jeg mener at en særregulering av Konkurransetilsynets veiledningsplikt i konkurranseloven fordrer at Konkurransetilsynets veiledningsplikt går lengre enn det som følger av den generelle veiledningsplikten i forvaltningslovens § 11. Jeg

deler utvalgets oppfatning av at den lovfestede veiledningsplikten i konkurranselovens § 9 annet ledd ikke går lenger enn den generelle veiledningsplikten. Konkurransetilsynet gir i dag foretak utstrakt grad av veiledning om regelverk og praksis blant annet gjennom veiledere og informasjon publisert på Konkurransetilsynets hjemmeside. I tillegg foreligger det omfattende veiledning fra Kommisjonen og ESA. I lys av dette tiltrer jeg utvalgets vurdering om at det ikke er behov for å pålegge Konkurransetilsynet en utvidet veiledningsplikt i konkurransesaker.

Jeg støtter på denne bakgrunn utvalgets forslag om å oppheve konkurranseloven § 9 annet ledd.

Med vennlig hilsen

Gry Nergård
forbrukerombud

Vedlegg:

- Forbrukerombudets høringsuttalelse i høring om "Evalueringsgrunnlaget for forskrift om forbud mot bonusprogram i innenriks luftfart" av 4. mai 2012

Fornyings- administrasjons og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep

0030 OSLO

Deres ref.
12/372

Vår ref.
Sak nr: 12/589-2
Saksbehandler: Sverre Åril
Dir.tlf: 91768366

Dato:
04.05.2012

Høring - Evaluering av grunnlaget for forskrift om forbud mot bonusprogram i innenriks luftfart

Det vises til brev fra Fornyings – og administrasjonsdepartementet datert 07.03.12.

Forbrukerombudet har i mange år ført et aktivt tilsyn med flyselskaperes markedsføring. Noen av de største forbrukerutfordringene på dette området har vært knyttet til markedsføring av ufullstendige priser, oppdeling av priser og såkalt dryppprising, der ulike priselementer fremkommer underveis i bestillingsprosessen. Prisingen innebærer at det allerede i dag kan være vanskelig for forbrukerne å sammenligne tilbud og priser på en god måte i dette markedet.

Jeg er opptatt av at prisopplysningene som gis gjennom selskaperes markedsføring til enhver tid skal være så fullstendige som mulig, slik at det skal være enkelt for forbrukerne å orientere seg i markedet, sammenligne ulike pristilbud og at man dermed blir i stand til å fatte sine kjøpsbeslutninger på et riktig grunnlag.

Etter mitt syn vil bonusprogrammer gjennom sin kompleksitet bidra til å gjøre flymarkedet enda mindre transparent. Den reelle prisen på flybilletten vil til enhver tid måtte vurderes opp mot hvordan de enkelte selskaperes bonussystemer fungerer. Verdien av fordelene man oppnår i form av opptjente bonuspoeng vil imidlertid ofte være komplisert for kundene å sette seg inn i. En gjeninnføring av bonusprogrammer vil derfor føre til at kundene må vurdere svært komplekse pristilbud opp mot hverandre for å kunne fastslå hvilket tilbud som er mest hensiktsmessig å benytte seg av.

Etter min vurdering vil en gjeninnføring av bonusprogrammer i innenriks luftfart lett føre til at prisene på flybilletter blir mer uoversiktlige og at sammenligning av priser hos ulike aktører vanskeliggjøres for kundene. Bonusprogrammer vil ofte ha en innelåsende effekt ved at forbrukerne i mindre grad sammenligner priser og lettere velger den aktøren der man allerede har et bonusprogram. Jeg deler derfor oppfatningene som fremkommer i Konkurransetilsynets rapport om at gjeninnføring av bonusprogrammer generelt vil gjøre kundene mindre prisfølsomme, vil motivere til kjøp av dyrere flybilletter og dermed også svekke priskonkurransen i markedet.

I rapporten fra Konkurransetilsynet er det foreslått at forbudet mot bonusprogram på innenriks luftfart ikke videreføres for de tre strekningene; Oslo-Trondheim, Oslo-Bergen og Oslo-Stavanger, da det vurderes slik at konkurransen på disse rutene er forholdsvis robust og at det på disse rutene vil være plass til flere aktører, selv med bonusprogrammer.

De konkurransemessige hensynene er grundig redegjort for i Konkurransetilsynets rapport. Etter mitt syn vil en gjeninnføring av bonusprogram på disse rutene likevel fremdeles ha mange av de samme negative konsekvens for forbrukerne, nemlig at selskapenes priser blir mer uoversiktlige og at det er vanskeligere å sammenligne tilbud fra ulike aktører. Disse hensynene vil gjøre seg gjeldende uavhengig av om rutene anses å være mindre utsatt for en svekket konkurranse.

Sett fra et forbrukerståsted mener jeg derfor at det ville vært hensiktsmessig om forbudet mot bonusprogram i innenriks luftfart ble videreført i sin nåværende form. Jeg mener også at mye taler for en slik løsning dersom man ønsker et mest mulig transparent prisbilde innenfor luftfarten for fremtiden.

Med vennlig hilsen

Gry Nergård
forbrukerombud